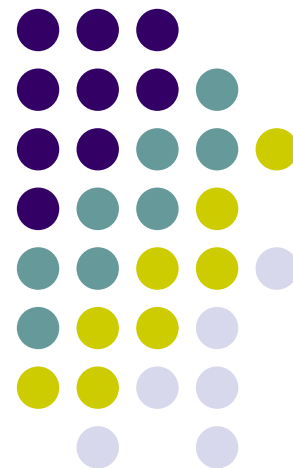

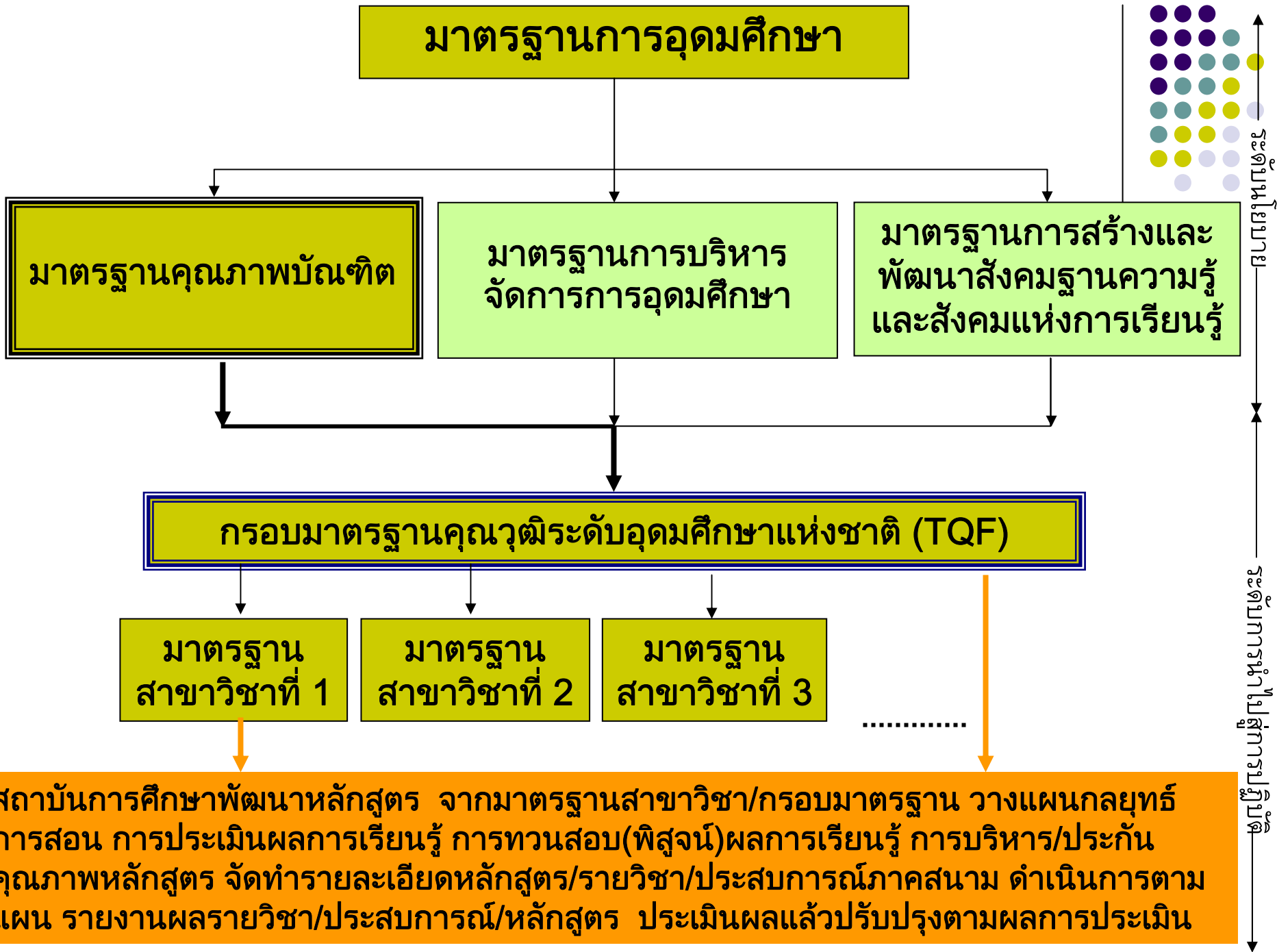
รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒)

รศ.ดร.สุนันท์ชื่น ศรีงาม

คณะอุตสาหกรรมเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
สาขาวิชาในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร

การพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร

แบบเดิม

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

กลุ่มเนื้อหาสาระสำคัญ

โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

กลุ่มเนื้อหาสาระสำคัญ

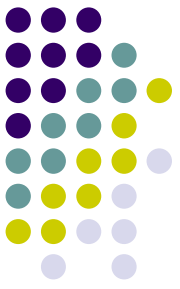

ผลการเรียนรู้

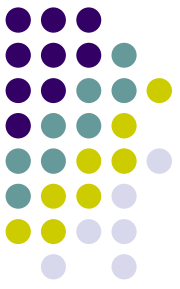
โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา

ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) คืออะไร?

- ผลการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่พัฒนาขึ้นใน
ตัวนักศึกษา ทั้งจากการเรียนในห้องเรียน
กิจกรรมในและนอกหลักสูตร ปฏิสัมพันธ์
กับนักศึกษาอื่น กับอาจารย์ ประสบการณ์
ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ใน
มหาวิทยาลัย

ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes)

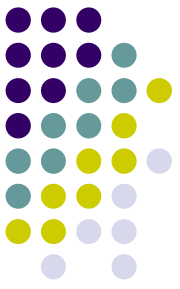
- ผลการเรียนรู้ ต้องวัดได้ และครอบคลุมถึง
  - สารความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา
  - ทักษะหรือความสามารถในการนำความรู้ไปใช้
  - พฤติกรรม ทักษะทัศนคติ แนวคิด ความเชื่อ อุปนิสัย
- สกอ.กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน (เอกสารแนบท้ายประกาศ คกอ. เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552)

การเรียนรู้ 5 ด้าน (5 Domains of Learning)

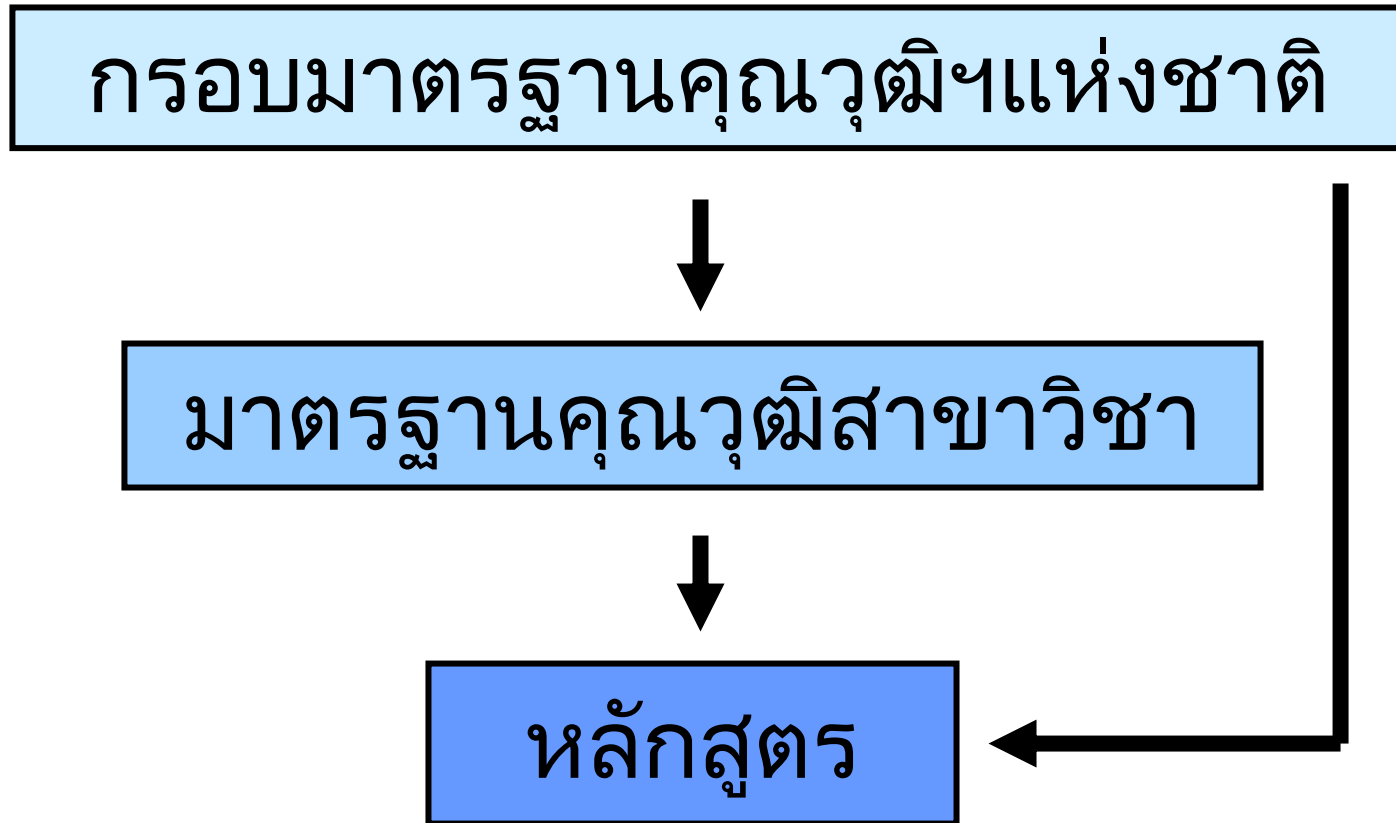
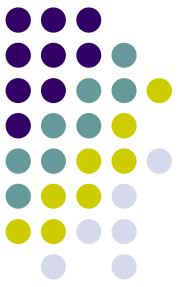
1. คุณธรรม จริยธรรม
2. ความรู้
3. ทักษะทางปัญญา
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตรมาจากไหน?

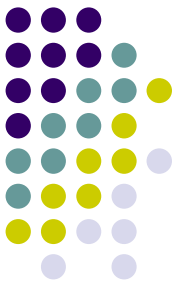
- สถานการณ์ภายนอก (เศรษฐกิจ/สังคม)
- ปรัชญา ปณิธาน ของมหาวิทยาลัย
- ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร
- ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต
- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (ถ้ายังไม่มีมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา)
- มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา ซึ่งรวมถึง
  - มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี)
  - ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในสาขาวิชา

การถ่ายทอดผลการเรียนรู้ จาก กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯสู่หลักสูตร

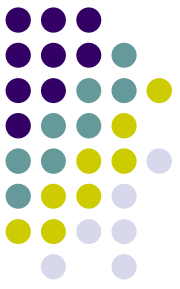
การถ่ายทอดผลการเรียนรู้ (ความรู้) จากกรอบมาตรฐานฯสู่หลักสูตร (ต่อ)

กรอบมาตรฐานฯระดับชาติ

มีความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ
รู้หลักและทฤษฎีที่สัมพันธ์กัน ตระหนักในความรู้และ
ทฤษฎีในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เป็น
โปรแกรมวิชาชีพ จะต้องคุ้นเคยกับความก้าวหน้าทาง
วิชาการในสายความเชี่ยวชาญ รวมถึงงานวิจัยที่
แก้ไขปัญหาและขยายความรู้ ต้องตระหนักถึง
กฎระเบียบ ข้อกำหนดทางเทคนิคที่อาจมีการ
เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา

การถ่ายทอดผลการเรียนรู้ (ความรู้) จากกรอบมาตรฐานฯสู่หลักสูตร (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา

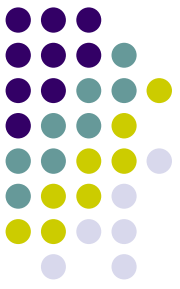
มีความรู้ในสาขาวิชา วิทยาศาสตร์การอาหาร อย่าง
เป็นระบบ รวมทั้งหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
ตามกลุ่มเนื้อหาสาระ ดังนี้

1. ด้านเคมีอาหาร

1.1 เข้าใจทฤษฎีทางเคมีที่เกี่ยวข้องกับสมบัติ
และการเปลี่ยนแปลงของอาหาร

1.2 มีความรู้ในการควบคุมปฏิกิริยาทางเคมี

การถ่ายทอดผลการเรียนรู้ (ความรู้) จากกรอบมาตรฐานฯสู่หลักสูตร (ต่อ)

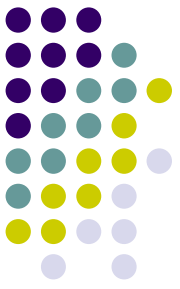
หลักสูตร

มีความรู้.....

1.3 สามารถอธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบอาหาร

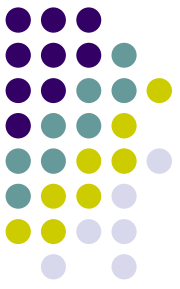
(เหมือนมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับสาขาวิชา
เพิ่มเติมข้อ 1.3 ของเนื้อหาความรู้ด้านเคมีอาหาร
ที่เป็นอัตลักษณ์ของหลักสูตรของตนเอง)

การบรรลุผลการเรียนรู้ ของบัณฑิต

- การดำเนินการหลักสูตร
  - โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา
  - ปัจจัยนำเข้า (input) – นักศึกษา
  - ทรัพยากร (resource)
    - อาจารย์
    - บุคลากรสนับสนุน
    - ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน
  - กระบวนการเรียนการสอน/การประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
- การบริหารจัดการ และกำกับดูแล
  - การวางแผน ติดตาม ทวนสอบ ประเมิน แก้ไข

การวางแผนหลักสูตร

- ผลการเรียนรู้ ทั้ง 5 ด้าน (อย่างน้อย)
- โครงสร้างหลักสูตร และรายวิชา
- กระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้สู่รายวิชา
- กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการเรียนรู้แต่ละด้าน
- การติดตาม ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ประเมินผลการดำเนินการในระดับรายวิชา/หลักสูตร
- การบริหารจัดการ/การประกันคุณภาพ/การประเมิน
- การทบทวนผลการดำเนินการและแก้ไขปรับปรุง

เอกสารที่ต้องจัดทำ หลังการวางแผนหลักสูตร

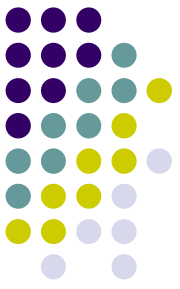

- รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
- รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) และ
รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม
(มคอ.4) (ถ้ามี)

เอกสาร มคอ.2 .ใช้แทนเอกสารหลักสูตร อนุมัติโดยสภา
สถาบัน และเสนอ สกอ.รับทราบภายใน 30 วัน

เอกสาร มคอ. 3 และ มคอ.4 เป็นเอกสารภายในของ
สถาบัน ต้องมีให้ตรวจสอบ

รายละเอียดหลักสูตร (มคอ.2)

- การอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ที่จะทำให้บัณฑิต**บรรลุผล**การเรียนรู้ของหลักสูตร ซึ่งถ่ายทอดมาจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือจากมาตรฐานคุณวุฒิสภาวิชา (ถ้ามี)
- ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร ต้องครบถ้วนทั้ง 5 ด้าน และไม่ต่ำกว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ/มาตรฐานคุณวุฒิสภาวิชา(ถ้ามี)

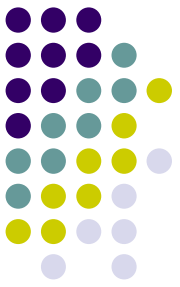
รายละเอียดหลักสูตร ต่างจาก เอกสารหลักสูตรเดิม อย่างไร?

- **คงข้อความของเอกสารหลักสูตรเดิม และแบบ สมอ.01-06 (การวิเคราะห์หลักสูตร)**
- **เพิ่มเติมเรื่องผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา การพัฒนา
คณาจารย์และบุคลากร การประกันคุณภาพ
กระบวนการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร**
- **จัดข้อมูลเป็น 8 หมวดหมู่**

ส่วนประกอบของ รายละเอียดของหลักสูตร

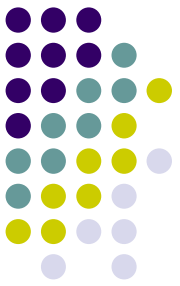
- หมวดที่ 1. ข้อมูลทั่วไป
- หมวดที่ 2. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร
- หมวดที่ 3. ระบบการจัดการศึกษา การ
ดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร
- หมวดที่ 4. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน
และการประเมินผลการเรียนรู้
- หมวดที่ 5. หลักเกณฑ์ในการประเมินผล
- หมวดที่ 6. การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากร
- หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพหลักสูตร
- หมวดที่ 8. การประเมินและปรับปรุง
การดำเนินการหลักสูตร

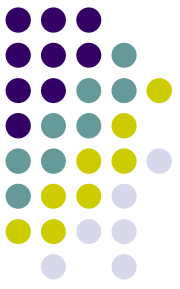
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา
3. วิชาเอก(ถ้ามี)
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร
5. รูปแบบของหลักสูตร
  1. รูปแบบ
  2. ภาษาที่ใช้
  3. การรับเข้าศึกษา
  4. ความร่วมมือกับสถาบันอื่น
  5. การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

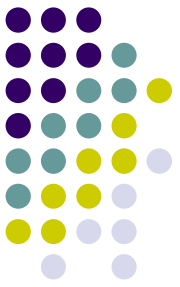
6. สถานภาพของหลักสูตร
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
8. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา
9. ชื่อ เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร
  1. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
  2. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม
12. ผลกระทบจากข้อ 11
  1. การพัฒนาหลักสูตร
  2. ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน
13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นในสถาบัน

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

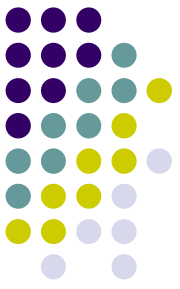
1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. แผนพัฒนาปรับปรุง
  1. แผนการพัฒนา / การเปลี่ยนแปลง
  2. กลยุทธ์
  3. หลักฐาน / ตัวชี้วัด

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การ ดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา
  1. ระบบ
  2. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน
  3. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค
2. การดำเนินการหลักสูตร
  1. วัน-เวลาในการดำเนินการการเรียนการสอน
  2. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

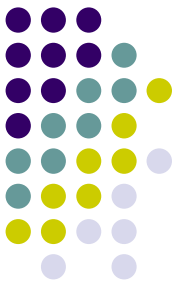
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

2. การดำเนินการหลักสูตร(ต่อ)

3. ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า
4. กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษา
5. แผนการรับนักศึกษาและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี
6. งบประมาณตามแผน
7. ระบบการศึกษา
8. การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การ ดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร(ต่อ)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

1. หลักสูตร

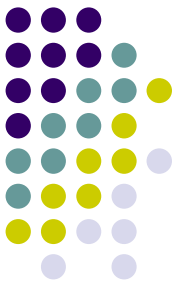
1. จำนวนหน่วยกิต
2. โครงสร้างหลักสูตร
3. รายวิชา
4. แผนการศึกษา
5. คำอธิบายรายวิชา

2. ชื่อ เลขประจำตัวบัตรประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิ

1. อาจารย์ประจำหลักสูตร
2. อาจารย์ประจำ
3. อาจารย์พิเศษ

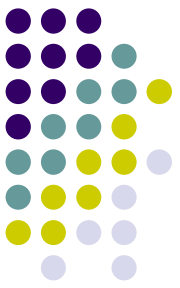

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การ ดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร(ต่อ)

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม
  1. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม
  2. ช่วงเวลา
  3. การจัดเวลาและตารางสอน
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงงานหรืองานวิจัย
  1. คำอธิบายโดยย่อ
  2. มาตรฐานผลการเรียนรู้
  3. ช่วงเวลา
  4. จำนวนหน่วยกิต
  5. การเตรียมการ
  6. กระบวนการประเมินผล

หมวดที่ 4. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์ การสอนและการประเมินผล

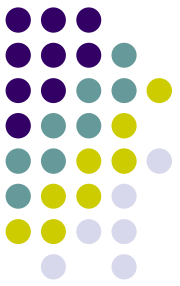
1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้แต่ละด้าน
  1. ผลการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา
  2. กลยุทธ์การสอน
  3. กลยุทธ์การประเมินผล
3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผล
การเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum
mapping, Curriculum alignment)

หมวดที่ 5. หลักเกณฑ์ในการ ประเมินผลนักศึกษา

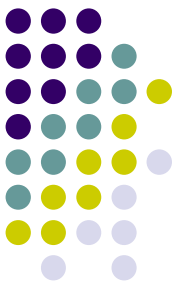
1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (grade)
2. กระบวนการทวนสอบ (verification) มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

หมวดที่ 6. การพัฒนาคณาจารย์

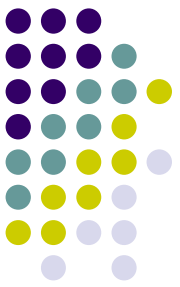
1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์
  1. การพัฒนาทักษะการจัดการการเรียนการสอน
  2. การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพอื่นๆ

หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพ หลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน
  1. การบริหารงบประมาณ
  2. ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม
  3. การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม
  4. การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

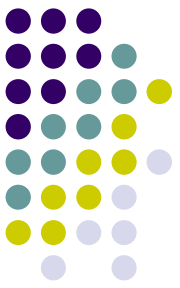
หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพ หลักสูตร (ต่อ)

3. การบริหารคณาจารย์

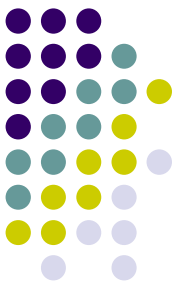
1. การรับอาจารย์ใหม่
2. การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตาม และทบทวนหลักสูตร
3. การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพ หลักสูตร (ต่อ)

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุน
การเรียนการสอน
  1. การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ
สำหรับตำแหน่ง
  2. การเพิ่มทักษะความรู้สำหรับการ
ปฏิบัติงาน

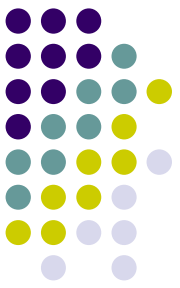
หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพ หลักสูตร (ต่อ)

5. การสนับสนุนและให้คำแนะนำแก่นักศึกษา
  1. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่นๆ แก่นักศึกษา
  2. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพ หลักสูตร (ต่อ)

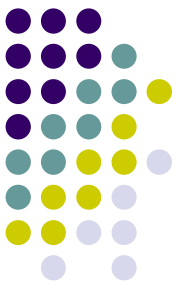

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน
สังคม และ/หรือ ความพึงพอใจ
ของผู้ใช้บัณฑิต

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน

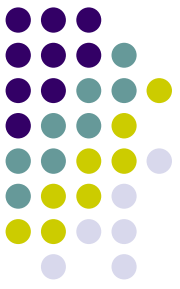
(อย่างน้อย 12 ตัว ตามที่ สกอ.กำหนดใน
การประกันคุณภาพภายใน)

หมวดที่ 8. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน
  1. การประเมินกลยุทธ์การสอน
  2. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้กลยุทธ์การสอน
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร
4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

บทสรุป

- **รายละเอียดหลักสูตร**
  - เป็นส่วนหนึ่งของกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา **ด้านมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต** ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของชาติและมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชา(ถ้ามี)
  - เป็นแผนการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่คณาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วม
  - เป็นคำมั่นสัญญาที่สถาบันการศึกษาให้กับสังคม

www.mua.go.th

www.agro.ku.ac.th

คำถาม?